

ærede Minister maa altsaa mene, at Kollatsen kun er nødvendig ved faste Ansættelser, ikke ved Konstitutioner, men heri tror jeg ikke, at Ministeren har Ret. Jeg mener nemlig at have paavist, at Kollatsen ikke er en blot Kontorekspedition, men er Udtrykket for, at en Præst ikke bør kunne paatvinges Folkekirken imod Biskoppens Protest. Men naar dette er saa, bør det naturligvis lige saa lidt kunne ske ved Konstitution som ved fast Ansættelse. Dersom det nu erkendes, at Konstitutionsretten er hos Biskoppen, er Spørgsmaalet naturligvis dermed klaret, men hvis det antages, at Kirkeministeren kan konstituere, maa det paa den anden Side indrømmes, at den biskoppelige Kollats er nødvendig ved Konstitution lige saa vel som ved fast Ansættelse. Naar den højtærede Minister har konstitueret Pastor Arboe Rasmussen uden Kollats, mener jeg derfor, at Ministeren har handlet i Strid med den bestaaende Lovordning, ganske som om han havde givet Arboe Rasmussen fast Ansættelse uden Kollats.

Tilbage staar endnu et Spørgsmaal, som den højtærede Kirkeminister mærkværdigvis forbigaar med Tavshed i den offentliggjorte Meddelelse om Arboe Rasmussens Konstitution, men som senere har været Genstand for Diskussion i Bladene, nemlig Spørgsmaalet om, hvorledes Tilsynet med Pastor Arboe Rasmussens kirkelige Embedsførelse skal ordnes: om Tilsynet skal udøves paa sædvanlig Vis af Provst og Biskop, eller om Arboe Rasmussen skal stilles udenfor disse Myndigheders Omraade og staa direkte under Kirkeministeren, saaledes som det var Meningen efter det Lovforslag, som den højtærede Minister forelagde her i Rigsdagen.

Som jeg før nævnede, mener jeg, at den biskoppelige Kollats maa opfattes som Udtryk for, at Biskoppen som Kirkens Repræsentant erkender, at Præsteembedet kan betros den paagældende, og at Biskoppen tør paatage sig Ansvaret som hans foresatte og Tilsynsmand. Ud fra denne Opfattelse ligger det nærmest at antage, at naar Kirkeministeren stryger Kollatsen for Arboe Rasmussens Vedkommende, maa det konsekvent ogsaa være Meningen at stille ham udenfor det almindelige kirkelige Tilsyn. Men hertil er Ministeren uden Tvivl ifølge den bestaaende Retsordning fuldkommen ubeføjet, og Forholdet vilde jo da ogsaa blive det, at Ministeren paa egen Haand, om man vil: provisorisk, i Realiteten havde gennemført netop den samme Ordning, som han tidligere har faaet forkastet her i

Rigsdagen. Jeg antager ikke, at dette har været den højtærede Ministers Mening, og jeg gaar derfor ud fra, at Meningen, saaledes som det ogsaa har været meddelt i Regeringspressen, er den, at Pastor Arboe Rasmussen skal staa under Tilsyn af vedkommende Provst og Biskop ganske som alle andre Præster. Men jeg synes rigtignok ikke at dette gør Sagen synderligt bedre for den højtærede Kirkeminister. Som jeg allerede har fremhævet, er det en ganske uholdbar Situation, at een, Præsten, skal være Menighedens Lærer og en anden, Biskoppen, dens Tilsynsmand ud fra ganske forskellige Opfattelser af de afgørende kirkelige Spørgsmaal. Og jeg forstaar ikke, hvorledes den højtærede Minister, som jo har erklæret, at han ikke vil øve Samvittighedstvang mod Biskoppen, og som ikke har villet tvinge ham til at give Pastor Arboe Rasmussen Kollats — hvorledes Ministeren har kunnet ville bringe Biskoppen i en saadan Stilling. Det maa dog være fuldt saa vanskeligt og pinligt for Biskoppen at skulle staa som Arboe Rasmussens kirkelige Tilsynsmand som at skulle meddele ham Kollats, saa vist som Tilsynsgerningen er det reelle, Kollatsen kun det ydre Udtryk derfor. Og efter hvad jeg har bragt i Erfaring, har Biskoppen ogsaa erklæret, at han ikke vil være i Stand til at føre et effektivt Tilsyn med Vaalse Pastorat, saa længe Konstitutionen opretholdes. Om Arboe Rasmussen selv taler jeg ikke, thi han synes jo, mærkeligt nok, uden Vanskelighed at kunne forlige sig med et saadant Forhold til sin Biskop.

Der er vist heller ingen Tvivl om, at den højtærede Minister ved den Fremgangsmaade, han har valgt, saa langt fra at gyde Olie paa de oprørte Vande tværtimod har lagt Grunden til nye Vanskeligheder og nye bitre Stridigheder indenfor Folkekirken. Det maa være tilstrækkeligt at henvise til de Protester, der allerede er fremkommet saavel fra Biskopperne som fra kirkelige Kredse.

Og hvad nu angaar Forholdet til Rigsdagen, da mener jeg at have paavist, at naar Arboe Rasmussen overhovedet skulde ansættes som Præst i Folkekirken paa anden Maade end den sædvanlige — altsaa blot uden Kollats —, maatte dette forudsætte en dertil sigtende Lovordning, og endvidere, at den højtærede Kirkeminister ogsaa har erkendt dette ved at forelægge Sagen for Rigsdagen. Men hvis jeg har Ret heri, er det dog en klar Tilsidesættelse af Rigsdagen, naar den højtærede Minister alligevel bagefter har ordnet